REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birouri de anunciuri:
În Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tote oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 168. Brașov, Sâmbătă 29 Iulie (11 August). 1900.

Programul mamelucului Pachomie.

Cine a mai sciut de esistența deputatului cercului electoral Bogșa-nemțéscă? Nu s'a audit nicī-odată nimic de el nicī în dietă, nicī afară din dietă. El face parte din céta acelor mamelucī, carī își află fericirea să voteze vecīnic cu cei dela guvern, recitând în ședințele dietei, de câte orī li-se dă semnul, pe *„igen"* (da) și pe *„nem"* (nu). Numai când a fost ales la comandă i-a apărut numele necunoscut într'un comunicat de câte-va șire prin foi, ca să dispară apoi érășī în neant.

De astă-dată s'ar păré totușī, că tocmai acest mameluc, de care vorbim, a simțit de-odată o dorință nespusă de a-se afișa într'un mod óre-care în public, debutând și el cu o „dare de sémă" înaintea așa disșilor alegătorī ai săi. Dicem s'ar păré, căcī după tóte legile naturei trebue să admitem mai mult ca sigur, că acest deputat guvernamental cu nume românesc Dr. Pachomie Avramescu, a lucrat și de astă-dată numai așa, cum i-s'a prescris.

Destul, că Pachomie a desfășurat și el un program, arătând bogșănenilor în ce consistă nisuința guvernului Szell. Lī-a spus, că acest guvern n'are altă țintă, decât a uni pe toțī locuitorii Ungariei, fără deosebire de confesiune și naționalitate. O cestiune a naționalităților, dise el, nicī nu esistă adecă în acéstă țéră și e speranță, că timpul va face să dispară neînțelegerile și că în genere se va recunósce esistența de fapt a libertății, egalității și frățietății; într'o țéră, unde este avisat unul la altul așa ca la noi, nicī că e permis a se vorbi de o cestiune a naționalităților. Acesta este cuprinsul espunerilor mamelucului Pachomie, așa cum îl vedem împărtășit într'un comunicat al foilor unguresci.

Nu se putea, ca politica guvernului să-șī dea un atestat de paupertate mai mare, decât prin înscenarea acestui debut caraghios al lui Pachomie. Prin cine vré să ne convingă Coloman Szell, că cestiunea naționalităților ar fi numai o fantasmagoriă próstă și că ea nicī n'ar esista! Când s'a făcut atâta gălăgie în jurul declarațiilor lui Szell din dietă privitóre la naționalitățī, noi am arătat din înseșī cuvintele și sensul vorbirilor lui, că el privesce cestiunea naționalităților ca ceva ne mai esistent și e preocupat numai de ideia cum să adune pe muncitorii de tóte neamurile, cu vorbe bune și cu promisiunī de bacșișurī, ca să lucreze împreună cu Maghiarii la clădirea unității naționale maghiare. Și totușī până adī s'au găsit între noi de aceia, carī au privit în Szell pe înauguratorul unei ere de dreptate și carī și astădī, prin purtarea lor șovăitóre, îl aduc numai pe ministru președinte în prepus, că ar vré să încheie pacturī separate cu Românii.

Ei bine, Pachomie lī-o spune clar și limpede, că de asemenī învoelī, fiă cât de slabe, nu póte fi vorba nicī din causa aceea, pentru că le lipsesce substratul. Cestiune de naționalitate nu estistă.

Și acum să vedețī cum se repede organul lui Banffy asupra acestei afirmărī a uneltei lui Szell, Pachomie.

Așa-dér — esclamă el — au fost nisce donchișoțī toțī bărbații de stat maghiarī începênd dela Ludovic Kossuth până la Andrassy și până la Banffy, carī au credut, că esistă cestiunea de naționalitate. Au fost nisce nebunī Maghiarii, carī numai șī-au închipuit, că au mâncat bătaiă dela Românī la 1848, căcī nu esista cestiune de naționalitate. A fost nebun guvernul Wekerle, care a închis pe memorandiștī; a fost nebun Banffy, care patru anī întregī a călărit pe o cestiune ce nu esistă. Nebunī sunt adī chiar și Românii, décă își mai bat capul, — să fiă activī orī pasivī; nebunī Slovacii, carī învață în Praga panslavism și nebunī în Austria toțī bărbații mai însemnațī, carī se ocupă cu certele naționale de-acolo: fiind-că cestiunea de naționalitate nu este, cum o spune Dr. Pachomie Avramescu, și cum o confeséză Coloman Szell.

Quod erat demonstrandum!

Iuruș în pressa francesă.

Cu acest titlu publică „Apĕrarea Națională" un articul interesant, sĕmnat de d l *V. A. Urechiă*, pe care îl lăsăm să urmeze aicī, parte verbal, parte în estras.

Precum prevĕdusem, — dice d-l V. A. Urechiă — vecinii noștri maghiarī nu se mulțămesc de a da iuruș în diversele congrese, unde speră să debiteze vre-o calomniă în contra națiunei române, să falsifice istoria în interesul, precum îl înțeleg ei, al minorității maghiare din regatul Sf. Stefan.

Contând pe *tembelicul* nostru, ei își pregătesc terenul în congrese, punênd mâna pe óre-care pressă francesă. O adevĕrată campaniă au întreprins șoviniștii ungurī, pe tesa, că Românii sunt gata a renunța la pasivitate cu óre-carī condițiunī, enumerate de „Pester Lloyd" din 23 Iulie.

Acéstă scire o publicase deja, la 20 Iulie, „Revue d'Orient" dela Pesta după un alt jurnal unguresc. Până și jurnalul „L'Italie" dela Roma, reproduce asemenea scire.

Imbĕtrânitul „Le Siècle", care altă-dată, după rĕsboiul Crimeei, publica corespondențe și articole bine-voitóre pentru Românī, a fost *aghezmuit* cu fiștocu guvernului din Budapesta și întră în hora anti-română, séu mai bine filo-maghiară înfruptată din paragraful reptilelor.

Cu mai puțin zel, deocamdată, reproduce scirea împăcărei Românilor din Ardeal jurnalul „La Liberté" din 23 Iulie.

Nicī unul nu întrece însĕ în insolență pe necunoscutul „La Cocarde" și pe născocitorul de fel de fel de nesdrăvenii: „Paris Journal".

Décă băgăm în sémă asemenea campaniă, ce șoviniștii maghiarī organiséză în pressa francesă, nu este pentru că avem să ne propunem de a confirma, orī de a infirma scirile, ce se rĕspândesc despre întrarea în activitate a Românilor transilvăneni orī bănățenī. Părerea mea a fost în tot-déuna și continuă a fi, că noi, Românii din România, nu avem a da sfat politic fraților de peste munțī, de peste Molna, orī de peste Prut.

Nu din Bucurescī, séu din Iașī are a purcede *directiva politică* a acestora. Și în casul special nu avem nicī de a aproba, nicī de a desaproba, *orientarea politică* a fraților ardelenī și bănățenī. Alégă-șī ei acea platformă de luptă, care le convine; decreteze ei, capii autorisațī, eșirea din pasivitate și întrarea în activitate, cu séu fără condițiunī, — de tóte acestea n'avem noi a ne ocupa.

Idealul, ce urmărim, este: păstrarea neatinsă a individualității naționale române, încetarea rĕsboiului contra limbei, a școlei și a bisericei naționale. Pe aceste nu cunóscem capī politicī nicī într'o țéră locuită de Românī, carī să aibă dreptul de a nu le considera, de a le negocia pentru dobêndirea vre-unui drept orī privilegiu politic.

Décă dér diarele francese primesc dela Budapesta informațiunī despre împăcarea orī neîmpăcarea Românilor, n'avem noi să le ținem de rĕu. Ceea-ce însĕ ne pune indignat condeiul în mână, sunt minciunile și calomniile ce, cu acéstă ocasiune, șoviniștii maghiarī le înșiră în jurnale inconsciente de fapta lor, dér consciente de câștigul lor material.

O mică răfuială cu acestea.

După acésta autorul arată, că *„La Cocarde"* din 27 Iulie, aducênd laude contelui Goluchowski, spune, că acest diplomat când se afla la Bucurescī priveghia de-aprópe făptuirile „Ligei Române", care „predica pe față esterminarea rassei maghiare". Raporturile lui Goluchowski trimise la Viena vizau următorul plan: „Năvălirea Românilor în Transilvania, nu pentru a libera pe frații lor, carī *nu sunt de loc oprimațī*, ci pentru-ca să cucerésca formidabila posițiune strategică, ce o forméză Carpații".

„Statul-major austro-ungar înțelese atuncī adevĕratele tendințe ale mișcării irredentiste române, și a lucrat în consecență"...

Câte rêndurī, atâtea minciunī! esclamă autorul. Nicī-odată Liga nu s'a gândit la o năvălire a Românilor în Transilvania. Ba în scrisórea adresată lui Goluchowski Liga a respins asemenea calomnii și născocirī de creerī bolnavī. Dér însu-șī Goluchowski n'a adus în delegațiunī o afirmare, ca cea din „La Cocarde".

„Le Siècle" publică o corespondență din Budapesta, în care se desaprobă pasivitatea Românilor, pe cuvênt, că o asemenea politică nu póte fi, decât a națiunilor marī, séu ale unei naționalitățī, care prin cultură, inteligență și bogățiă jócă un rol preponderant într'un stat. Tot acolo se mai susține, că Românii ardelenī și bănățenī s'ar bucura de tóte drepturile constituționale, de carī se bucură Ungurii — *Risum teneatis!* esclamă d-l Urechiă.

„Paris-Journal" reproduce scrisórea din „La Cocarde", fapt, care probéză, dice autorul, că aceeașī mână ține firul mișcării, ce vré să-o ațițe șovinismul maghiar în pressa francesă.

„L'Indépendance Belge", într'o corespondență mult mai mare decât din *„La Cocarde"*, se anină de *politica pasivă* a Românilor, și de scirea rĕspândită, — dice ea — de Românī!... că acéstă politică va fi abandonată. Vorbesce apoi de cunoscutul „pact", ce l'ar fi încheiat Szell cu Românii prin mijlocirea Metropolitului Mețianu, dicênd, că nu se teme, că ar resulta vre-un pericul pentru Ungaria, décă 17 séu 18 deputațī românī ar întra în dietă. De aceea „aprobă pe ministru Szell, décă dela el au pornit negocierile de împăcare!"

D-l Urechiă, încheiând esclamă:

„Audițī dreptatea, ce vor dobêndi Românii, când vor abandona politica de pasivitate! Șépte-spre-dece séu opt-spre-dece Românī, din 3 milióne, vor fi primițī în parlament! După asemenea socotélă, cu doi-trei mai mulțī, ar trebui să fiă representată națiunea maghiară în acelaș parlament".

Din România.

Complotul bulgar.

Din Bucurescī ni-se scrie, că judele de instrucțiune în afacerea asasinatului Mihăileanu, a reușit a dobândi o mărturisire a asasinului Dimitroff. Acesta îi declară, că a fost un prost, căcī a sĕvîrșit crima pentru parale. Acei, carī l'au îndemnat întâiŭ, sunt: Iconomoff, Takiroff fotograful și Bureacoff. Când a fost la Sofia Iconomoff l'a dus la Sarafoff. Acesta, când l'a vĕdut, l'a pupat, după aceea i-a dat parale, ca să comită crima. El i-a spus, că décă va scăpa, o să-i dea o slujbă bună în Bulgaria, ér décă va fi prins, în diua procesului are să stăruéscă întreg comitetul esecutiv să-l scape.

La Bulgarul Kazacoff s'a găsit nu numai o scrisóre a șefului comitetului revoluționar bulgăresc Sarafoff, ci se dice, s'a aflat și o corespondență între el și ministeriul de esterne din Sofia, de unde resultă, că avea óre-carī legăturī cu guvernul bulgar. Asasinul Dimitroff a mărturisit, că are complicī în Bucurescī și i-a și numit. Parchetul s'a pus pe urmele complotului din Bucurescī. Se fac mereu numĕróse descinderī și arestărī. Până acuma s'au arestat 50 de Bulgarī bănuițī. Unul din ei Dima Gheorghieff, a fost arestat în hala Ghica; el spusese unui precupeț Tramdafil, *că nicī Regele Carol nu va scăpa cu viața.* După „Epoca" însĕ Bulgarul se fi dis numai, *că va omorî încurênd pe un înalt funcționar de stat român.*

*

S'a vorbit și de o ruptură a relațiunilor diplomatice între guvernul român și bulgar. Acésta însĕ se desminte din isvor autorisat. Guvernul român, de fapt, a adresat însĕ *o notă fórte energică la Sofia*, în care se declară hotărît, că décă guvernul bulgar nu va lua mĕsurī pentru a da în judecată pe toțī Bulgarii, carī sunt implicațī direct orī indirect în asasinatele politice comise pe teritoriul român, *guvernul român își va sci face datoria sa față cu supușiī bulgarī, carī se află în România.*

Cu alte cuvinte, în cas, că guvernul bulgar nu va satisface pretensiunei juste a guvernului român, se vor lua mĕsurile cele mai severe de represiune contra Bulgarilor din România. Se vobesce de o espulsare în numĕr mare de Bulgarī din România, carī n'au meseriă séu profesiă și au fost cât de puțin implicațī în comploturile bulgare.

Se mai vorbesce, că și în Dobrogea s'ar mai fi descoperit un complot bulgar.

*

Diarul *„Peninsula Balcanică"*, al cărui director era rĕposatul Ștefan Mihăileanu, publică în ultimul sĕu numĕr un articol întitulat *„Complotul fiilor lui Krum"*. Etă părțile principale ale acestui articol:

„Cu cumetrii bulgarī noi Românii în totdéuna am avut de îndeplinit acelașī rol. Amintéscă-șī de organisarea de stat, ce am dat'o imperiilor româno-bulgare; amintéscă-șī, că pe pămêntul ospitalier al poporului român au agitat patrioții bulgarī pentru deșteptarea consciinței naționale bulgăresci și în numele civilisației; amintés-

că-şi de rolul decisiv al mândrei armate române sub comanda bravului ei Căpitan pe câmpiile Bulgariei întru crearea statului bulgar de adī.

„Sĕ nu uite Bulgarii, că în tóte causele lor drepte i-am susţinut, le-am dat concursul desinteresat, mai mult, i-am condus, da! *condus.* Amintéscă'şī Bulgarii, că Armânii conduceau în Bulgaria acţiunea comitetelor patriotice bulgărescī, şi acestor martirī decī datoresc Bulgarii, închegaţī în stat naţional şi constituţional, viaţa lor organisată de stat, aceştī Armânī sunt părinţii pensionarilor statului bulgar, pensionarilor cu recompensă naţională...

„Strĕinii ne dau sĕ înţelegem, că nu mai trebue sĕ muncim pentru nimenī altul, ci numai pentru noi, pentru interesele nóstre. Un neam, cum este al nostru, atât de desinteresat, de altruist, găsesce şi timp şi mijlóce spe a-şī vedé de interesele sale pentru aşī croi viitorul.

„Şi idealul românesc este pur şi simplu: *unitatea culturală a tuturor Românilor.* Atât ne ajunge.

„Viéţa ca şi mórtea lui Mihăileanu, cum a sciut se muncéscă şi cum a sciut sĕ móră Mihăileanu, ne chiamă la datoriă.

„Nu plânset şi vaet vom face sĕ vibreze în audul omenirei noi Armânii dela „Peninsula Balcanică" pentru mórtea grandiósă a incomparabilului stegar al românismului Stefan Mihăileanu, căcī nu se înduioşéză inima în faţa datoriei sacre, ce ne incumbă, când pericului bulgar ca un şuvoiu încalificabil de sĕlbătĕciă din timpurile când era omul în horde à la Krum, se deslănţuesce cu tótă furia animalică, nu! ci inima se învĕrtoşéză, se îmbărbătéză, se călesce pentru ca *„flambura"* culturei române sĕ fâlfâe falnic. Stegarul a murit, trăéscă stegarul!"

În memoria lui Mihăileanu.

Ḑiarul *„La Roumanie"* face apel la o subscripţiune pentru ridicarea în Ateneu a unui bust al lui Stefan Mihăileanu, prin care sĕ se perpetueze memoria acestui bun şi fidel cetăţean, care a apĕrat atât de brav interesele fraţilor sĕi din Macedonia. Şi a şi iniţiat colecta, subscriind d-l Tache Ionescu, fost ministru de finance, suma de 200 Lei, ér diarul „La Roumanie" 40 Lei.

*

Ilustrul profesor *B. P. Hasdeu* a trimis dela Câmpina, cu ocasia înmormântărei regretatului St. Mihăileanu, următórea telegramă ḑiarului „Timpul":

„Glorificarea victimelor este cea mai durerósă pedépsă pentru ucigaşii lor, a căror vanitate ar trebui tot-odată unită pur şi simplu prin celula furioşilor în casa de nebunī.

Ştefan Mihăileanu a fost un martir al ideei nóstre naţionale: prin cuvênt, nu prin asasinat.

Insărcinat a face o nouă nomenclatură a stradelor Capitalei, eu am dat unei strade numele de „St. Mihăileanu Macedoneanul", pe care pe de o parte sĕ-l citéscă sĕlbaticii de peste Dunăre, ér pe de altă parte sĕ ne înţelégă Românii de acolo."

Noul program al „partidei independenţilor". Independenţii séu mai bine ḑis kossuthiştii ungurī şī-au făurit în faţa viitórelor alegerī de deputaţī un nou program, ale cărui puncte principale sunt următórele:

Deplina *independenţă politică şi economică a Ungariei*, separarea ei de cătră Austria sĕ fiă enunţată prin lege; *sufragiu universal* cu votare secretă după comune; guvernare constituţională pe basa suveranităţii poporului; *reforma parlamentară*, cu desfiinţarea camerei magnaţilor, cu arondarea proporţională a cercurilor electorale, avênd acestea dreptul dea-şī rechema deputaţii şi aplicarea stricta a incompatibilităţii; desfiinţarea privilegiilor de nascere şi avere, precum şi a tuturor titlurilor, ce vatĕmă egalitatea omului, apoi rangurilor şi ordinelor; *deplina libertate de gândire şi a cuvêntului*, libertatea neţĕrmurită a pressei, drept de *asociare şi întrunire*; împărţirea proporţională a sarcinelor publice; dare pe bursă, scărirea dărilor; desfiinţarea fideicomisurilor; secularisarea averilor bisericescī provenite dela principī; expropiarea în genere a marilor proprietăţī din partea statului şi parcelarea lor, precum şi stabilirea mărimei proprietăţii de pământ individuale. In fine sĕ nu fie permisă secuestrarea cantităţii de avere mobilă şi imobilă, care este absolut necesară pentru susţinerea vieţii.

Inmormêntarea Regelui Umberto.

Erī s'a făcut la Roma înmormêntarea Regelui Umberto. Până în momentul când scriem rêndurile acestea, n'avem scirī mai amĕnunţite despre mersul ceremoniei funebre. Dăm însĕ aicī — după telegramele de erī—următórele împărtăşirī cu privire la transportarea cadavrului Regelui Umberto din Monza şi despre sosirea lui la Roma, unde a fost depus la Pantheon.

Din Monza la Roma.

Mercurī séra, la óra 4.20, cadavrul regelui Umberto a fost pornit din Monza la Roma. Cosciugul era pus pe un afet de tun şi tras de 6 părechī de cai negri, călĕriţī de sub-oficerī de artileriă. Cosciugul era acoperit de-o splendidă corónă făcută jumĕtate din laurī şi jumĕtate de palmier cu trei fórte bogate panglicī, pe carī se citesc numele de Victor Emanuel, Margareta şi Elena. Pe tot parcursul trupele erau înşirate şi dădeau onorurile militare. Se afla de-asemenea o mare mulţime de lume, care la trecerea cortegiului îşī descoperea capetele. Cortegiul era deschis de-un escadron de cavaleriă şi două companii de infanteriă. Apoi mergeau 30 preoţī, aparţinênd clerului casei regale. Archiepiscopul *Passi* ducea coróna de fier. De ambele laturī ale cosciugului se aflau patru din adjutanţii regelui Umberto, anume generalii Awgadro, Serafini, Canera şi colonelul Ilaon. In jurul carului funebru se aflau cuirasierī. Urma îndată după aceea calul favorit al lui Umberto. Cortegiul era închis de patru escadróne de cavaleriă, o brigadă de artileriă şi o bateriă călĕréţă de artileriă.

In gara Monza au întrat numai douĕ compănii de infanteriă cu musica. Cadavrul fù pus într'un vagon de sistem elveţian, ornat pe dinăuntru cu postav negru, presărat cu decoraţiunī de aur. Cosciugul sta pe un mic catafalc, în jurul căruia se aflau puse patru fotoliurī pentru garda de onóre. Cadavrul fù însoţit dela Monza până la Roma de ducele d'Aosta, contele de Turin, nepoţii regelui Italiei, de ducele de Genova, fratele reginei Margareta, de preşedinţii Camerei şi Senatului.

Trenul s'a oprit douĕ minute la Milano, cincī la Genova şi ḑece la Pisa. Trenul sosesì erī diminéţă la Roma, la órele 6 şi 30 min. In tóte gările pe la carī trecea cadavrul s'au dat onorurile militare.

La Roma

Erī dimineţă, la órele 6 şi 30 min., pe un timp noros, cadavrul Regelui a sosit la gară, unde erau de faţă: noul Rege Victor Emanuel III, Principii italienī şi strĕinī, ambasadorii, diplomaţii şi tóte căpeteniile autorităţilor.

Pe tóte stradele, pe unde trecea conductul, trupele stăteau în şir stradele erau inundate de lume. Tóte prăvăliile au fost închise. Pentru ḑiua înmormêntării au sosit la Roma 15,000 strĕinī.

La 7 óre sub-oficerī au ridicat cosciugul din vagon şi l'au dus în capela de doliu. Primul capelan al curţii a făcut cea dintâiŭ sânţire a cadavrului, după care apoi conductul imens s'a pus încet în mişcare. După numĕrósele deputaţiunī, au urmat preoţī şi călugărī în numĕr de vr'o sută sub conducerea preotului Quirinalului. In urma acestora mergeau deputaţiunile regimentelor şi în fine cosciugul, aşeḑat pe un afet de tun şi tras de şése cai, ér de jur împrejur mergeau funcţionarii camerei regescī şi primul adjutant al lui Umberto călare cu spada Regelui. Acéstă grupă pe cât era de simplă, pe atât făcea o mai adêncă impresiune. Mulţī la vederea cosciugului au vĕrsat lacrimī.

La drépta şi stânga cosciugului mergeau miniştrii, deputaţii şi senatorii, ér după cosciug urma măestrul de ceremonii cu coróna de fier, capelanii Regelui, municipalitatea, capitulul din Monza, Regele şi principii strĕinī, calul Regelui, cu care a fost în rĕsboiŭ, îmbrăcat în negru.

Conductul a fost încheiat de stégurile armatei purtate de o gardă de onóre. Pretutindenea, pe unde trecea cosciugul cu cadavrul Regelui, domnea o tăcere evlaviósă; toţī aveau capetele descoperite.

Rĕmăşiţele pămêntescī ale Regelui Umberto, după un ceremonial pĕtrunḑĕtor, s'au aşeḑat spre vecīnică odihnă în Pantheon.

Părechia domnitóre a României pentru Umberto.

Coróna, pe care generalul Lahovari a depus'o în numele Regelui *Carol*, are inscripţia: *„M. S. Regelui Umberto. — Bunul sĕu frate Carol".*

Regina *Elisabeta* a însărcinat tot pe generalul Lahovari sĕ remită reginei Margareta o scrisóre autografă şi a depune pe cosciugul lui Umberto o corónă de „edelweis" (flórea reginei) culese la Sinaia şi împletite chiar de Regina României. Atenţia delicată a Suveranilor României a produs în Roma o mare şi frumósa impresiă. Tóte ḑiarele din Roma vorbesc cu simpatiă despre acésta.

Omagiul cetăţenilor Romei.

Prinţul Colonna, primarul Romei, a publicat alaltăerī un manifest, în care spune, că cetăţenii vor participa la omagiul estrem adus Regelui Umberto, cu acea reculegere adêncă şi mută, care va dovedi încă odată, că orī-ce manifestaţiă a Romei e tot atât de mare şi solemnă, pe cât e de mare trecutul ei.

Miercurī séra la óra 9 a sosit în Roma regina Margareta. Dela gară la Quirinal se afla o mulţime imensă, compusă în cea mai mare parte din femei îmbrăcate în negru.

Manifestaţia Italienilor.

Se ḑice, că Miercurī au sosit 20 mii de persóne. Tóte zidurile sunt pline de manifeste ale asociaţiunilor, prin carī membrii erau învitaţī la înmormêntare. Aprópe tóte comunele din Italia au trimis delegaţī. Se calculéză, că 900 municipalităţī au trimis representanţī la înmormêntare. Animaţia în oraş era estraordinară. Corónele nu încetéză de-a sosi la Quirinal.

Vaticanul şi Quirinalul.

Din incidentul tragicului sfîrşit al Regelui Umberto s'au arătat semne fórte îmbucurătóre, că raporturile între Vatican şi Quirinal, carī de 30 de anī sunt în continuă încordare, pe viitor probabil se vor îmbunĕtăţi, graţiă spiritului blând şi pacīnic al papei Leo XIII.

Tot timpul, cât rĕmăşiţele pămêntescī ale Regelui Umberto au stat pe catafalcul din Monza, preoţii, episcopii catolicī, cu papa în frunte l'au încunjurat cu sincerile lor regrete, manifestând astfel patriotismul lor şi arătând, că simt una cu naţiunea italiană. Când cardinalul Rampolla, secretarul de stat papal, a însciinţat pe papa despre asasinarea lui Umberto, Leo XIII profund emoţionat a rostit vorbe condamnatóre în contra asasinului şi a partidei sceleraţilor, care i-a înarmat braţul. Indată după acésta

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Generalul Botha.

Pentru a consacra un erou, sunt de lipsă douĕ lucrurī: victorii, şi unjsecul înplinit. Generalul Botha se póte compara cu Washington. Lupta, care o susţine Botha în acest moment, are multe puncte de asemĕnare cu aceea a lui Washington, şi ca general, cred, că Botha nu s'a arătat inferior marelui American. După cât am putut observa, sunt convins, că décă ar fi chemat odată, în cele mai înalte funcţiunī în parlamentul ţĕrii sale, demnitatea sa, înţelepciunea sa ar câştiga atuncī admiraţiunea lumei, tot în aceeaşī mèsură, ca adī voinicia şi destoinicia sa militară.

Pentru întâiaşī dată întâlnii pe Botha după Spions Kop, care fù póte cel mai interesant moment din tótă lupta. Intr'o diminéţă Botha auḑi, că Spions-Kop, cheia liniei de apĕrare a Burilor, ajunse în mânile inimicilor, după ce a fost luat prin surprindere. Englesiī, beţī de bucuriă, începură îndată a fortifica posiţiunea lor. Erau acolo în numĕr de 800 de ómenī şi le soseau necontenit trupe din afară.

Botha n'avea cu sine mai mulţī de 60 Burgherī, dér el nu şovăi. El dădù poruncile necesare pentru-ca alte comande sĕ-l urmeze în mĕsură cum se vor ivi, şi conduse pe ómeniī sĕi la atac. Voinicia generalului se comunică şi trupelor sale. Iute se urcară pe înălţimile din Spions-Kop, conduşī şi răpiţī de esemplul şefului lor. Lupta fù teribilă.

Englesiī se ţineau bine. Ei aveau în favorul lor scutul posiţiunei lor şi disproporţiunea copleşitóre a numĕrului, erau însĕ inferiorī Burilor prin lipsa precisiunei la tir. Omorîţī ca oile, Englesii căutau sĕ se ascundă. Cum se arăta un cap, omul cădea mort. Burii ţintau ca la vênătóre. Ei încă perdeau ómenī, dér veniseră sĕ gonéscă pe Englesī şi i-au şi împrăştiat.

Botha mī-a dat detailurī despre acésta luptă homerică, şi fórte modest, părea a fi convins, că n'ar fi putut procede în alt mod. Când mĕ întêlnii ér cu Botha la comandantul din Iohannisburg, despre lupta din Spions-Kop vorbea tótă lumea ca despre o minune. Oficieriī presenţī îi făceau complimente, dér serios, în maniera Burilor. Ochiī lui Botha străluceau de mulţămire, dér el tăcea şi nu afla cuvinte, din presplesitate.

Tinĕr, prea tinĕr pentru Burī, carī în genere au încredere numai în bărbaţī cu barbă lungă, Botha pórtă cu calm şi cu demnitate cei 35 anī ai sĕi. Mare, şése urme de înalt, cu umerii laţī, solid zidit, se vede că posede o forţă remarcabilă. Prea greu pentru a fi atlet, simţī privind la el, cât de enorme trebue sĕ fiă reservele sale de vitalitate. Când bate cu pumnul în masă şi o face sĕ vibreze, este ca lovitura labei unui leu.

Obrajii sĕi sunt mai mult rotunḑī, fără creţe, fruntea sa nu-i prea mare, în privirea ochilor sĕi albaştri e ceva candid şi drept, ce te silesce sĕ te plecī lui. Trăsurile feţei sunt bine modelate, numai dinţii strică întru cât-va acésta regularitate armoniósă. El pórtă o mică mustaţă şi barbă brună.

Botha e fără posă, fără afectaţiune, cum sunt de altcum ómenii pe acolo. Amicii sĕi nu-l numesc d-le General, ci simplu „Ludovic". Manierele sale sunt aşa de puţin studiate, încât poţī ḑice, că n'are, dér curtoasia naturală, aerul de demnitate, fără aţī da sémă, îi dau aparenţa de gentilom.

Când îl revĕd în cuget, 'mī aduc aminte întâiŭ de privirea ochilor sĕi albaştri şi deschişī şi de calmul, care emană din tótă personalitatea sa. La o privire superficială, faţa sa, după masca de calm, putea sĕ apară a fi fără espresiune, dér privindu-l cu atenţiune aflaiŭ, că acésta atitudine era numai o perfectă controlă de sentimente şi de cugete vigurόse şi chiar vehemente. Eu am vĕḑut pe Botha calm la Baragmanath, aprópe de Iohanesburg, la Reitfontein, la Pretoria, dér acésta linişte acoperea un vulcan. Privirea sa era totdéuna plină de bunătate, dér une-orī, pe câmpul de luptă, scânteile voinţei sale neînvinse luceau din ochii sĕi.

Botha vorbea puţin. Acésta resultă din temperamentul sĕu, dér şi din causă, că afla tăcerea avantagiósă. Simplu comandant la începutul luptei, după aceea numit succesiv general, general şef în Natal, şi in fine generalissim, Botha a trebuit sĕ suscite gelosia celorlalţī şefī. El se făcea totdéuna par' că n'ar observa aceste sentimente, şi în curênd bunătatea sa, curtoasia sa obicīnuită, cât şi calităţile sale marī militare, câştigară amiciţia acelora, carī ar fi putut deveni inimicii sĕi. El da un ordin, ca şi când ar fi presentat o dorinţă, de care cel subordonat însuşī se convingea, că era de lipsă. Acésta n'o făcea din slăbiciune. El sciea ce voiea, şi el aştepta sĕ fiă ascultat; şi îl ascultau toţī cu cordialitate.

Am asistat la mai multe consiliī de luptă ţinute de Botha. Se discuta situaţiunea fórte liber, şi tóte ideile se primeau cu atenţiune. Generalii şi comandanţii propuneau totdéuna mĕsurī energice. Intre ei nu se auḑia nicī un cuvênt descurajat. Câte-odată se iveau divergiuţe de părerī, se discuta sdraven. Botha nu ḑicea nicī un cuvênt. La sfîrşit — şi se întêmpla totdéuna aşa — ḑicea cineva: „Ei bine, lăsăm hotărîrea comandantului general". Tótă lumea era de acord în privinţa acésta, şi

papa a oficiat o slușbă religiósă pentru defunctul Rege și în tot timpul dimineții a fost fórte agitat, întreținêndu-se cu cei din jurul sěu asupra asasinatului.

Leo XIII nu șĭ-a uitat însĕ nicĭ de regina Margareta, pe care o stiméză fórte mult pentru sentimentele ei religióse. Primul lucru i-a fost sĕ adreseze reginei o telegramă de aderență. Cardinalul Rampolla, un antimonarchist fervent, a făcut obiecțiunĭ. In urma acésta s'a hotărît sĕ trimită o telegramă cardinalului Ferrari, episcop de Milano, care era prin acésta însărcinat de a merge sĕ presente reginei condolențe în numele papei.

Sĕ nu trecem apoi cu vederea, că numĕroșĭ cardinalĭ și episcopĭ au adresat Curții italiene telegrame de condolență. Cea mai remarcabilă a fost aceea a cardinalului Prisco, episcop de Neapole, căruia regina i-a rĕspuns imediat, mulțumindu-i călduros.

Dér nicĭ guvernul italian n'a rĕmas nerecunoscĕtor. El a mulțumit episcopului de Genua, care, inspirat de sentimente religióse, a adresat o frumósă scrisóre clerului din eparchia sa, ordonând rugăciunĭ solemne pentru odihna sufletului defunctului Rege și rugăciunĭ speciale pentru Regele Victor Emanuel III.

Așa ceva nu s'a mai pomenit în Italia de când Roma, ultima rĕmășiță a statului papal de odinióră, a fost cucerită cu întreg teritoriul ei, pentru regatul italian. Ba trebue sĕ producă óre-care mirare, că pe când tînĕrul rege Victor Emanuel III a întrodus în proclamația sa devisa mult supĕrătóre pentru Vatican: *Roma intangibile* — vrênd prin acésta sĕ spună, că papa nu va mai recăpĕta Roma — pe atuncĭ Vaticanul rĕspunde cu aceea, că participă la înmormêntarea lui Umberto, ale cărui osĕminte au fost depuse erĭ la Pantheon.

De altfel situațiunea e fórte nesigură, căcĭ nu se póte prevedé, décă atitudinea noului Rege va contribui, ca semnele aceste de apropiere între Vatican și Quirinal sĕ se concretiseze cu timpul și sĕ devină o realitate.

SCIRILE DILEI.

— 28 Iulie v.

Mĕsurĭ contra anarchiștilor. Senatorul Pessina, celebrul jurisconsult, va cere Senatului italian restabilirea pedepsei cu mórte pentru regicidĭ. Opiniunea generală este favorabilă acestui proiect. Intr'un interview cu corespondentul lui „Berliner Tagblatt" fostul ministru Bacceli, esprima chiar ideia, „că e pĕcat, că nu se pot pedepsi anarchiștii printr'o manieră sumară și populară, precum este legea lui Lynch".

Iosif Szlavy, custode de corónă și fost ministru președinte unguresc după retragerea lui Lonyay la 1872, a rĕposat alaltăerĭ diminéța în Aranyos-Maroth la vêrsta inaintată de 82 anĭ. In Aprilie 1880 a fost numit și ministru de finance în cabinetul Bito, din care post repășind la 1882 fù ales custode de corónă, devenind astfel membru al camerei magnaților.

Mare defraudare. O sensațională defraudare s'a sĕvîrșit éră și în Sebeș-Kellemes (Ungaria). Directorul postal de acolo Bott I., după-ce a defraudat din cassa postei *42,000 corone*, a dispărut. Bott, după amĕnuntele foilor unguresci, în luna trecută a mers în concediu la Pösteny. După câte-va dile familia lui a primit dela el din Budapesta o carte postală ilustrată și de-atuncĭ șĭ-a perdut urma. „Concediul" lui Bott a espirat în 20 luna trecută, și el încă nu s'a întors la slujbă. Direcțiunea postei din Cașovia atuncĭ s'a deșteptat din somn și părându-i-se suspectă absența lui, a făcut cercetare la posta din Sebes-Kellemes și a constatat defraudarea sĕvîrșită de Bott de 22,000 corone. S'a făcut, se'nțelege, arătare la tribunal. Se presupune, că Bott a luat'o spre America.

Dela Congrese. In consiliul Uniunei interperlamentare a păcei a fost ales pentru doi anĭ și d-l Em. *Porumbaru* senator. Din partea României, mai este și d-l V. A. Urechiă. — La congresul de medicină din Paris d-l prof. Dr. Toma *Ionescu* a ținut o interesantă conferență în secțiunea de istologiă asupra structurei nervului marelui simpatic. La acest congres iau parte 8.000 de medicĭ, printre carĭ cei mai iluștri din lumea întrégă. — Printre vice-președinții de onóre ai congresului internațional de chimie aplicată din Paris a fost și d-l Dr. C. *Istrati*, fost ministru al instrucțiunei publice.

Inveninațĭ — cu lapte. Dilele acestea două familii din Neoplanta au cădut jertfă neconsciențiosității unei lăptărese. Ca de obiceiŭ, așa și de astă-dată femeia Mandelic I. s'a dus în piață sĕ cumpere lapte. Dela o fată de Sêrb a cumpărat 3 litre de lapte, dintre carĭ o litră a fost pentru femeia Bojan, ce locuia în aceeașĭ casă. Abia mâncară laptele și toțĭ membrii acestor două familii, în numĕr de vre-o 6, s'au bolnăvit greu, ér doi dintre copiiĭ mai micĭ, între chinurĭ grozave, au murit. S'a chemat medic, care a constatat *otrăvirea cu lapte.* Membrilor familiei, carĭ se aflau încă în viéță, li-s'au dat contra-venin, scăpênd astfel cu viéța. In urma cercetărilor făcute de poliția s'a aflat, că lăptărésa, care a vêndut laptele, a băgat în el o plantă fórte veninósă, numită în limbagiul poporului *„laptele cânelui"*, care are însușirea, de-a da laptelui mestecat cu apă o colóre frumósă albă. Lăptărésa Zsifkovics, care a otrăvit laptele, a fost arestată. Deóre-ce în timpul din urmă s'au ivit mai multe casurĭ asemenea în Neoplanta, poliția cerceteză din casă în casă, urmărind pe falsificătórele de lapte.

Concert. Mâne, Sâmbătă diminéța la 7 óre, musica orășenéscă va cânta pe Promenada de jos, ér la 8 óre séra la hotel „Orient" (Nr. 1.) Intrarea 60 banĭ.

Producțiune în Brad. Tinerimea studiósă română din Zarand și jur învită la producțiunea teatrală împreunată cu „petrecere de dans", ce va arangia Duminecă la 12 August n. c. în sala hotelului „Central" din Brad. Intrarea: Loc I. 2 cor., loc II. 1 cor. 60 fil., parterre 1 cor., copii 40 fil. Venitul curat e destinat pentru sporirea fondului „masa studenților" dela gimnasiul român gr. or. din Brad. Comitetul arangiator: Vasilie Boneu profesor, president. Nerva Oncu, vice-presid. Em. Pop, secretar. Ad. Val, Avr. Anghel controlorĭ. I. Șortan, vice-presid. G. Almășan secretar. Lazar Vraciu, cassar. (Urmeză încă vre-o 36 membri). Oferte marinimóse a se adresa la profesorul Vasilie Boneu (Brad). Acestea ca totdéuna, se vor chita în public.

Se va representa: „Iorgu dela Sadagura", comediă în trei acte de V. Alexandri. Persónele vor fi representate prin d-nii: Ioan Dămian, Petru Circo, Ioan Șipoș, Corneliu Albu, d-ra Veturia Rimbaș, d-na Letiția Damian, d-nii: Rem. Perian, Ioan Bârna, Ioan Laslo, George Copos. La fine urmeză dans.

Botha pronunța vre-o câte-va cuvinte, practice, scurte, cu pricepere și hotărîte. El da ordine clare fiă-cărui, și consiliul se termina.

La Vereeninping, la frontiera dela Transvaal, vĕdusei pe Botha aprópe cel din urmă părăsind locul, puțin înaintea întrării Englesilor. El avea un vagon mare acoperit, care-i servea de cuartir general, și mânca, ședênd pe o lădiță, prândul ce i-se servea pe o ladă. Tóte planurile nóstre se nimiciseră, dér nu se vedea nicĭ o descuragiare în fața lui Botha. In scurt îmĭ dĕdù ordine nouĕ și singurul defect al desastrului fù acela de a-i mări bunătatea sa personală.

Un oficer, care vedea în minele de aur causa principală a luptei, propuse mĕsurile cele mai energice pentru a împedeca pe Englesĭ și a le face victoria eventuală inutilă, nimicind minele de aur din Iohannisburg. Botha singur se ridică contra acestei idei.

Am vĕdut pe Botha ultima óră plecând spre Grena, unde avea sĕ se lupte din nou cu Englesii. Puținele persóne, carĭ erau la gară, îl aplaudară la plecarea sa. El surîdea cu blândețe și între companionii sĕi, calm și întreprindĕtor, dispărù din ochii noștri.

Dumnedeu sĕ-l păzéscă. Acesta e un om!

(Din „Le Journal".) *Lucca.*

Rĕsboiŭ în China.

Lupta dela Peicang.

Sscim, că trupele aliate au plecat deja sĕptĕmâna trecută dela Tien-Cin spre Peking și ajungêud la *Peicang* au avut Duminecă o mare luptă cu Chinesii. Fóia englesă *„Daily Express"* anunță despre lupta acésta următórele:

In jurul orașului și pe amêndouĕ malurile rîului Pej-Ho se afla o puternică armată chinesă. Diminéța la 3 óre trupele englese, rusescĭ si japonese au început sĕ dea din tunurĭ asupra Chinesilor, pricinuindu-le marĭ pagube. Numai la 10 óre a. m. trupele aliate au putut sĕ isgonéscă pe Chinesĭ din prima posiția de luptă. Aliații înaintară pe cât li-a fost posibil, ca sĕ esploateze momentul favorabil. După o luptă de două óre Chinesii s'au retras în *bună ordine* peste podul rîului, pe care însĕ l'au aruncat în aer, ca sĕ împedece persecutarea. Atuncĭ un mare detașament japones a trecut rîul în mijlocul unui foc teribil, ce-l descărcară Chinesii asupra lui. Japonesii au perdut mulțĭ ómenĭ, însĕ prin atacul lor cutezat au grăbit retragerea Chinesilor spre rĕsărit. Și perderile Rușilor sunt marĭ. Aliații au pierdut *700—1000 de ómenĭ în morțĭ și rănițĭ.*

Comandantul suprem al trupelor aliate.

„Gazeta de Colonia" anunță, că generalul german contele *Waldersee* a fost numit comandant suprem peste trupele aliate. Numirea lui se dice, că este a se atribui inițiativei împĕratului Wilhelm. Din Hamburg se anunță, că Țarul a felicitat prin o telegramă pe Waldersee din incidentul acesta.

Ultimatul Americei.

Din Washington se vestesce, că președintele *Mac Kinley* a avut o conferență cu consilierii sĕi, în urma căreia a trimis consulului american *Goodnow* din Shanghai o notă telegrafică în formă de ultimat, cu însărcinarea ca consulul s'o adreseze prin Li-Hung-Cĭang și alți bărbațĭ conducĕtorĭ Chinesĭ guvernului din Peking. Nota pretinde dela guvernul chines sĕ întreprindă neamânat orĭ-și-ce în interesul ordinei și păcii, după-ce la Washington și în alte părțĭ situația ambasadorilor este considerată ca fórte gravă.

Telegramă din Peking.

Conger, ambasadorul american, telegraféză din Peking, fără dată: „Suntem încă asediațĭ, situația este fórte gravă, guvernul chines insistă, ca sĕ părăsim Pekingul, însĕ acésta ar fi mórtea sigură. Focul puscilor chinese continuă, suntem curagioșĭ, însĕ ne lipsesc provisiunĭ și munițiunĭ. Doi membrii progresiștĭ ai Cĭung-Li-Yamenului au fost decapitațĭ. Toțĭ membrii legațiunei americane sunt în viață".

Starea sanitară a miniștrilor din Peking.

„Agenția Wolf" anunță, că ministerul afacerilor streine din Berlin a primit dela secretarul legațiunei germane din Peking, o depeșă dela 4 August, transmisă din Tsi-nan, anunțând, că starea sanitară a membrilor legațiunei este destul de satisfăcĕtóre. Interpretul Cordes s'a restabilit.

Resistența legațiunilor.

„Agenția Stefani" vestesce: Ministerul afacerilor strĕine a primit dela d-l Salvago Raggi o depeșă cifrată, fără dată, că legațiunile Belgiei, Austro-Ungariei și Italiei au fost evacuate, membrii acestor legațiunĭ, împreună cu misionarii și alte persóne private s'au refugiat la legațiunea Angliei, care a adăpostit 700 de strĕinĭ. Misiunile catolice dela nordul orașului păreau, că mai resistă încă; ele erau apărate de către 30 marinarĭ francesĭ și 10 italienĭ. Legațiunea englesă mai avea provisiunĭ pentru două sĕptĕmânĭ.

Distrugerea legațiunei olandese.

Din *Haga* se telegraféză: Guvernul neerlandez a primit din Peking o depeșă datată dela 8 August și considerată ca autentică, spunênd, că legațiunea neerlandesă a fost distrusă la 22 Iunie; ministrul și secretarul sunt în viață și speră sĕ fie liberațĭ peste 14 dile.

Rusia și China.

Diarul rus „Nowoje Wremja" îșĭ esprimă via sa satisfacțiă pentru-că împĕratul Chinei a adresat și Țarului o cerere de mediațiune. Acest diar spune, că guvernul chines, contrar svonurilor rĕspândite, nu numai că a evitat sĕ se pună rĕu cu Rusia, dér *a ținut forte mult socotélă de vechile relațiunĭ între China și Rusia*, trimițênd cererea sa mai întâiu Țarului și apoi celorlalte curțĭ. Din rĕspunsul dat de suveranul Rusiei se póte deduce, că acéstă țéră nu a declarat și nu portă rĕsbóiă cu China. Cercurile politice din Petersburg cred, că Chinesii, carĭ atacă granițele Rusiei, procedéză contra voinței guvernului din Peking. Décă scirea, că ambasadorii strĕinĭ se află în viéță se adeveresce, atuncĭ restabilirea relațiunilor normale se va puté realisa în curênd. China se va convinge atuncĭ, că Rusia nu e inimica ei.

Li-Ping-Heng.

Mandarinul *Li-Ping-Heng*, fost comandant suprem al trupelor chinese din nordul Chinei, numit de curênd mai mare peste armata din Peking, e cunoscut ca unul dintre cei mai înverșunațĭ dușmanĭ ai Europenilor. Ca guvernator la Șantung, el a pregătit mișcarea revoluționară de acum, care a isbucnit întâiŭ la granița Șantungului. Pe când guverna la Șantung, la 1897, au fost omorîțĭ acolo doi misionarĭ germanĭ, și acest omor s'a sĕvêrșit fără îndoială cu aprobarea, décă nu chiar din ordinul lui. Asasinarea acestor misionarĭ a adus cu sine arendarea de către Germania a teritoriului Kiaocĭau. In urma cererii Germaniei, Li-Ping-Heng a fost destituit. Peste un an însĕ el a fost chemat din nou în serviciul statului și numit guvernator la Shans. Mai târdiu a fost transferat la Mukden. In acest oraș sfânt al Mandsuriei Li-Ping-Heng a ațîțat populația în contra Rușilor. Evenimentele actuale dela granița ruso-chinesă dovedesc, că propaganda lui Li-Ping-Heng a dat róde.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 9 August. Guvernul austro-ungar și german au intervenit la Sofia pentru disolvarea comitetelor revoluționare, sub amenințarea de represalii.

Viena, 9 August. Dela secretarul ambasadei ustro-ungare din Peking, *Rosthorn*, a sosit o telegramă cifrată spunênd, că edificiul ambasadei, împreună cu mobiliarul și archiva, *au ars în diua de 21 Iunie.* Căpitanul de fregată *Thoman* și trei matrozĭ au cădut. Telegrama se consideră ca autentică.

Berlin, 9 August. *Waldersee* și statul sĕu major va pleca în China peste două sĕptĕmânĭ. El nu va călĕtori pe mare, ci prin Siberia până la Wladivostok, ér de aicĭ cu corabia spre Tien-Cin.

Petersburg, 9 August. S'a rĕspândit scirea, că Țarul a dat voiă Germaniei sĕ-șĭ transporteze trupele pentru China prin Siberia.

Londra, 9 August. „Daily Mail" primesce din *Cifu* scirea, că Rușii au ocupat în Niucĭvang cartierul indigenilor pe care l'au pustiit.

Londra, 9 August. *Roberts* telegrafeză din *Pretoria*, că se teme, că garnisóna din Elandsriver, după o resistență de 10 dile, a cădut în captivitate la Buri. *Kitchener* persecută pe *Dewett*, care a trecut deja peste Vaal.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

Cărţi cu preţurĭ reduse. Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ au fost puse la disposiţia administraţiei diarului nostru spre a se da, drept premii, d-lor abonenţĭ ai „Gazetei Transilvaniei" cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut pănă acum.* Lista acestor cărţĭ este următórea:

1) *Lascar Viorescu*, ***O icónă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră, Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux. Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut pănă acum, este adĭ numai *2 cor* (+ 30 banĭ porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob.* Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în scólele de băeţĭ şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) ***„Vreĭ sĕ te iubéscă bărbatul?*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriose şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

*

Scrierĭ economice.

Pentru economii de vite este de nepreţuit folos marele şi valorosul op **Zootechnia** séu **cultura generală şi specială a vitelor,** de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră din Bucurescĭ. *„Zootechnia"* este partea a treia din *„Manual de agricultură"* al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreţiat din partea întregei presse române şi premiat şi din partea Academiei Române; ea cuprinde *779 pag. format mare 4⁰*, cu 225 figurĭ şi costă 8 cor. (cu posta recom. 8 cor. 50 b.)

PARTEA I. a Manualului: **Agrologia** séu **„Agricultura generală"** 524 pag. Preţul à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 b.)

PARTEA II. **„Fitotechnia"** séu **„cultura specială a plantelor"** cu 611 pag. şi 202 figurĭ. Pr. 8 cor., (cu posta rec. 8 cor. 50 b.)

„Cartea Plugarilor" séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* Form. 8⁰ 90 pag. costă 25 cr. (+ 3 cr. porto).

„Stupăritul", întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor sătenĭ de Romul *Simu.* Cu mai multe ilustraţiunĭ în text. Editura Reuniunei române de agricultură din comit. Sibiiului. Preţul francat 40 cr.

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e de cel mai mare folos practic şi, pe cât scim, în literatura nóstră de dincóce e singura scriere mai bună în acéstă materiă. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Vinurĭ din póme, de *Gr. Halip*, prof. Este o carte de 96 pagine, în care se dau esplicaţii şi învĕţăturĭ amĕnunţite asupra modului, cum este a-se face tot feliul de vin şi must din felurite póme; cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Preţul 20, (cu poşta 23 cr.)

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeinssen. *Ediţiunea a V-a.* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Scrierĭ literare pentru popor.

„Caractere morale, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechi şi moderne" de *Ioan Popea*, profesor. Cetitorul află în acéstă carte (de aprópe 400 pag.) o comóră nespus de preţiósă de învĕţăturĭ, de mângăierĭ, de însufleţirĭ spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal.

„Carte pentru toţĭ", întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcăţian. Preţul 40 banĭ (plus 5 b. porto).

Legende séu Basmele Românilor adunate din gura poporului de neuitatul tul *P. Ispirescu.* Format 8⁰ de 400 pag. Preţul 1 fl. 70 cr. . (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Vallace.* Tomul I conţine 532 pag. şi costă numai fl. —.75 cr. Er tom II are 508 pag. şi costă 70 cr. Intregul op fl. 1.45 cr. (francat fl. 1·60 cr.)

Săpătorul de banĭ, comediă în trei acte. localisată de *A. Popp.* Se recomandă mai ales pentru cei ce vréu sĕ jóce teatru. Preţul 12 cr. . . . (prin postă 14 cr.)

Vieţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul fl. —.50 cr. Cu posta 55 cr).

Nopţĭ de iérnă. novele pentru popor de *George Simu.* Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4⁰ 250 pag. Preţul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Ţiganii, schiţă istorică lucrată pentru petrecere după mai mulţĭ autorĭ, de cunoscutul nostru scriitor *I. P. Reteganul.* Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr).

Merinde dela şcólă, séu învĕţăturĭ pentru popor, de *Dr. G. Popa.* Preţul 60 cr. (cu postă 70 cr.)

Poveştile Bănatului, este o carte mare cu poveştĭ din Bănat, de *G. Cătană*, împărţită în 3 tomurĭ. . . Preţul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu*, Preţul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu.* Are tendinţa de-a combate credinţa deşertă. Preţul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Lira Bihorului, o carte cu povestirĭ istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop.* Preţul 20 cr. . . (cu porto 23 cr.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul.* Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

Opşagurĭ, cât cioplite, cât pilite şi la lume împărţite, de *I. P. Reteganul.* Vre-o 60 de poesii glumeţe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Din trecutul Silvaniei, legende de *V. Russu.* Conţine 170 pag. Preţul. 30 cr. era la început 1 fl., acum (cu porto 35 cr.)

Vivia, séu Biserica din Cartagine, naraţiune istorică, tradusă din italienesce de Dr. *Iuliu Dragoş.* Preţul 70 cr. (+ 5 cr. porto).

„Preotul din Noienĭ", naraţiune istorică din vécul nostru, scrisă de *Arghirobarbu.* Preţul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Părintele Nicolae, schiţă din vieţa preoţilor de *G. Simu.* Pr. 30 cr. + 3 cr. porto).

Poesii de *V. R. Buticescu.* Preţul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Felicitărĭ în poesii şi prosă la anul nou, diua nascerei şi diua numelui, precum şi vorbirĭ la diferite ocasiunĭ şcolastice, de *G. Simu.* Preţul 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Cartea Săteanului, de *Emanuel Părăeanu.* Conţine mai multe novele poporale, scrise în stil fórte uşor, şi printre ele mai multe poesii, mai ales satirice. Preţul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă, e *A. Pop.* Preţul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

Rîsete şi zîmbete, de *T. V. Gheaja.* cu 254 de anecdote, păcăliturĭ şi povestirĭ glumeţe. Preţul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiunii popórelor şi aplicaţiunea lor la *naţiunea nóstră* de *Ioan Cinciu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 1 fl., (+ prt. 5 cr.)

„Amicul bun", colecţiune de lectură solidătóre de caracter în direcţiune religiósă-morală, tradusă de prepositul capitular *Ioan Papiu.* Preţul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită consideraţiune la modul de veţuire a ţeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conţine vre o 25 figurĭ în text. Se vinde acum în loc de 80 cr. cu 50 cr. (+ 5 cr. porto)

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţii lui Argirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţii. Preţul 10 cr. (cu posta 12 cr.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din vieţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu.* 148 pag. 8⁰. Preţul. 50 cr. (cu porto 55 cr.),

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel** séu **Pribeagul îndrăgostit, tradusă de *Dr. T.* Preţul 30 cr. (+ 3 cr. prt.)

Toaste pentru tot felul de persóne şi ocasiunĭ, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la instit. de corecţiune din Gherla. Pr. 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Cărţĭ de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticea de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă. *Ediţ. IV corectată.* Gherla. Preţul unui es. în păreţĭ tarĭ coloraţĭ . . 35 cr. (+ 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla. Conţine peste 334 pag. Legată costă 50 cr. (+ 5 cr. porto).

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Legată costă 22 cr. (+ 3 cr. porto).

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria, pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Preţul legat 20 cr. (+ 3 cr. porto).

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, Vul. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ. Are 250 pag. Preţul (4 lei) . . . 1 fl. 50 cr.

De acelaşi autor a apărut Vol. II. cu ***„Predicĭ ocasionale şi funebrale"***, care se estinde pe 220 pag. şi conţine predicĭ multe pentru cununii, şi diferite ocasiunĭ (la sânţirea de bisericĭ, la instalărĭ de parochĭ, la presentarea pentru prima-óră a preotului în parochii etc. et.) Peţ. 1 fl. 70 cr.

Cuvêntărĭ bisericescĭ pe sĕrbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu.* Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Conţine vre-o 400 pag. Preţul (în loc de 2 fl.) prin postă . . 1 fl. 60 cr.

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*, Conţin vre-o 400 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe.* Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii pănă la Dumineca Vameşului. Preţul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicĭ pentru Duminecĭ de *Iustin Popfiu*, învĕţatul scriitor bisericesc, marele orator şi bunul Român de odinióră. Format mare de 500 pag. Preţul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„Carte de Rugăciunĭ, cererĭ şi laude" spre folosul şi mângăierea sufletelor creştinescĭ. Conţine 201 pag.

Preţul: legat simplu . . . . . . 80 b.
„ leg. în pânză . . . 1 cor. 60 b.
„ „ în piele şi aurit 3 cor. 20 b.
„ „ în catifea cu copcii şi cu cruce 7 cor. — b.

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.35
Renta de corone ung. 4%	90.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.40
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.15
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.65
Renta de argint austr.	97.50
Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de aur austr.	115.90
Losurĭ din 1860.	134.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.13
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	684.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	662.—
Napoleondorĭ	19.32
Mărcĭ imperiale	118.45
London vista	242.80
Paris vista	96.52
Rente de corone austr. 4%	97.55
Note italiene	90.35

Cursul pieţei Braşov.

Din 9 August 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.08	Vênd.	19.12
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.28	Vênd.	19.32
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 159—900.

Publicaţiune de licitaţiune.

Biserica română gr.-or. cu hramul Sft. Nicolae din Braşov-Scheiŭ şi biserica cu hramul Sft. Adormirĭ din Braşov-Cetate **vênd pe cale de licitaţie,** prin oferte verbale şi în scris, următórele **parcele, locurĭ de clădire,** carĭ constitue proprietatea lor şi se află în Braşov-Blumena între stradele Nouă a isvorului (prin care merge Tramwaiul) şi Calea fabricei, şi anume:

1) Parcela cu nr. XII. în estensiune de 889 m² cu fl. 1 50, ca preţ de strigare.

2) Parcela cu nr. XIII, în estensiune de 1180 m² cu fl. 2.— ca preţ de strigare.

Licitaţia pentru vinderea celor două parcele se va ţiné *în 15 August st. n. la 9 óre a. m.* în cancelaria Eforiei şcólelor centrale române gr. or. din loc, unde şi până atuncĭ se pot vedé planul şi condiţiunile de licitaţiune.

Până în 14 August st. n. se pot face şi înainta Eforiei şcolare oferte în scris provĕdute cu 10% din preţul oferit ca vadiŭ, şi declaraţiunea, că cunósce şi se supune condiţiunilor de licitaţiune.

La dorinţa cumpĕrătorului jumĕtate din preţul de cumpĕrare i-se póte lăsa ca împrumut intabulat pe parcela cumpărată cu 6% interese anual.

Braşov, în 4 Agust n. 1900.

Eforia şcólelor centrale române ort. rĕsăritene Braşov.

1049 3—3.